

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

15. Ob has caussas meritò nos nostrum iudicium, & nostram cognitionem
diuinæ sapientiæ submittere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

piterna, & vsque duret; cum homo ea quæ audiuit, legit, non raro sequenti die obliuiscatur penitus, aut certè non penitus recorderetur; quando autem nascitur, velut tabula quædam rasa, inanis scientiæ, plenus ignorantia in mundum prodeat.

7. Cognitio hominis mutatur, iam enim minor, iam maior est; iam crescit, iam decrescit; iam fixa, iam instabilis est: at Dei scientia est inuariabilis ac vniformis, eademque semper; nec proficiens, nec deficiens. Quocirca nunquam dicit: Nesciui: Non satis intellexi, sicut tamen frequenter homines loqui audimus.

8. Nostra cognitio neque est vna, neque potest simul exerceri; at Dei scientia est & simplex, & vna, vno quippe & simplicissimo intelligendi actu & seipsum, & cetera omnia cognoscit.

9. Quia creaturæ cognitio est aduentitia, & homini accidit; Dei autem cognitio, est ipsa substantia Dei, immò Deus ipse; cui non aduenit scientia, sed semper adfuit, & est ipsa entitas Dei. Vnum ergo in Deo est esse, & scire: in homine aliud est esse, aliud, est scire.

10. Cognitio Dei est idea, & causa omnium rerum quæ fiunt; estque insuper quasi fons lucis, & lux immensa, quæ se ipsam ad Angelos & homines, & omnia animalia diffundit, facitque cognosci & cognoscere omnia, quæ aut cognoscunt, aut cognoscuntur. Hominis scientia est quædam tantum stilla istius lucis, aut scintilla. Itaque quod stilla est ad Oceanum, & scintilla ad immensum ignem comparata, hoc est nostra scientia, si cum infinità Dei sapientia conferatur.

An non igitur plus quàm noctuæ, immò talpæ sumus, si nos adhuc cum Aquilina illa acie; aut tenebræ, si cum illo fulgentissimo sole comparamus? Et miramur, immò indignamur, si quarundam rerum, quæ in orbe terrarum diuino nutu fiunt, causas non perspicimus? iamque, in Iudicijs suis ac Mundi gubernatione, Deum errare, & nos melius facturos, si penes nos esset gubernatio, arbitramur? O quantum, non Deus, sed nos ipsi, sic iudicando erramus! Nunquam id facturi, si aut nostræ mentis exiguitatem, aut diuinæ sapientiæ immensos profundosque thesauros agnosceremus. Qualem enim sibi, obsecro, Deum imaginatur, qui putat eum, in Mundo gubernando, hallucinari? nempe homine ipso, vt qui eum censere possit, inferiorem. Ergo Deum non

C

putat

XII.

XIII.

XIV.

XV.

putat esse Deum, qui Deum sic iudicat. Et tamen sunt, qui Deo leges ponere, & quid facere debeat, præscribere, quòdque fecit, impatienter ferre. damnare, carpere audent.

XVI.

Matth 20. 12

Quàm meritò istos tales reprehensores Deus reprehendit, sicut ille paterfamilias murmuratores, qui dicebant: *Hi nouissimi una hora fecerunt, & pares illos nobis fecisti, qui portauimus pondus diei & astus?* Quid, ó miseri, dicitis? Pares fecit, an ideò malè fecit? ut sic faceret, causam habuit, vos non habuistis, ut murmuraretis. Iustus fuit ille, qui vobis, precio, quod pepigerat, persoluto, iniuriam non fecit: vos iniusti, qui bonitatem illius liberalitatèmq; in ceteros, & oculo nequam aspexistis, & proteruè iudicauistis. Longè proteruiores sunt, qui Deum ipsum audent, lingua impetere, & Iudicia eius sanctissima, impià temeritate suà contaminare.

XVII.

Psal. 72. 16.

Multorum euentuum causam nequit homo plenè assequi, multorum nec attingit diuinando; nec expedit temerè illam scrutari, ne maiestatis scrutator, opprimatur à gloria. In cælum harum quoque rerum cognitio referuatur. Qui in gaudium Domini intrauerit, intrabit etià in potentias Domini. Quò & Dauid sibi scientiam occultorum Iudiciorù Dei referuauit, eorum causas etià post multum laborem non assecutus. *Existimabam, ait, ut cognoscerem hoc, labor est ante me: Donec intrem in Sanctuarium Dei: & intelligam in nouissimis eorum.* Sape enim, quod in vita latet, etià in morte hominis apparet. In cælo autem semper Dei consilia, tanquam in Sanctuario, manifestantur. In terris illud accipe consilium, immò documentum: *Noli discutere opera Altissimi, sed tuas iniquitates perscrutare, in quantis deliquisti, & quàm multa bona neglexisti.*

Thom. de
Kemp lib. 3.
de Imitat.
Christi. c. 4.

CAPVT IV.

Licitum, & utile esse, ut subinde diuinorum Iudiciorum causas indagemus.

I.

Vanquam Iudicia Dei occulta, immò inscrutabilia sint, atque hominum intelligentiam multis parasangis, excedant, neque magis ab humanæ mentis angustia, quàm immensum pelagus ab exigua scrobe (quod D. Augustino ostensum fertur) queant comprehendi, rectissimeque faci-